

Rejtélyes hullarészeket találtak egy felsőtanyai kukoricacsűrben

(A Délmagyarország munkatársától.) A felsőtanyai rendőrség szombaton reggel borzalmas felfedezésről tett jelentést a szegedi rendőrkapitányságnak. A jelentés szerint a fekete-széll földök közelében emberi hullarészeket találtak. Az első percekben valamilyen vad kegyetlenséggel elkövetett gyilkosságra gondoltak. A hullarészek egy kukoricacsűr körül heverték. Az oszlásnak indult fej mellett pár lépésre egy láb, közelében pedig egy kar. A hullarészeken hus alig volt már, a nyomozó hatóságoknak az volt a feltevése, hogy a lábat, kart és fejet alighanem kóbor kutyák marcangolták szét.

A csűrben emberi nyomokra akadtak a rendőrök, a kukoricaszárak besüppedtek, mint ha valaki huzamosabb ideig tartózkodott volna itt. A nyomozás során még nem tisztázták a rejtélyes ügyet, a jelek azonban arra vallanak, hogy bűntényről nem lehet szó, minden valószínűség szerint egy vándor éjjeli szállásul szolgálhatott a csűr, amelyben a téli vándor hirtelen meghalt. A halál már hetekkel ezelőtt bekövetkezhetett és az oszlásnak induló holttestet a kutyák felfalták. A nyomozást folytatják.

COLUMBIA CIPŐ!!

Garantált minőségű kézmunka!!
Cipők, hó- és sárlopok javítása
szakszerűen és olcsón.

Eleganciában a legszebb!
Minőségben a legjobb!
Árban a legolcsóbb!
Gyári lerakat: ARADI UCCA 6. SZAM, ALTH KÁROLY
a Délmagyarország lapkiadón tul.

Az ötven éves szegedi telefon

Irta: Kiss Jenő postaműszaki igazgató

A Szegedi Fészek Klub rendezésében megnyílt és Szeged ujkorának 50. esztendejét ünneplő kiállítás helyét kér a magyar posta is, hogy különösen távbeszélő terén bemutassa azt a nagyszabású kulturmunkát, amellyel az ugyancsak ötven éves jubileumát ünneplő magyar távbeszélő Szeged fejlődésében résztvevő.

A szegedi távbeszélő gyermekkorát magánvállalkozás kezei közt telt el. 1883 november 30-án írta alá báró Kemény Gábor akkori közügy és közlekedésügyi miniszter Puskás Tivadarnak a nevére kiállított „Engedélyokmány”-t, amely Szeged városában létesítendő távbeszélő központ és hálózat felállítására adott 20 év tartamára kizárólagos engedélyt.

Ezen engedély alapján az 1884. december 1-én a 100 előfizető bekapcsolására alkalmas első szegedi telefonközpont a Zsótér-házban. Puskás Tivadar sajátkezű aláírásával ellátott történelmi értékű eredeti rajzáról készült fénymásolat mutatjuk be az első központi kapcsoló berendezés elvi kapcsolási és az akkoriban használt távbeszélő készülék rajzát.

Nem hagyhatom e helyütt említetlenül azt a tényt, — amit maga Edison is elismer —, hogy a távbeszélő központi kapcsoló berendezés gondolatát magyar agy, Edison munkatársának, Puskás Tivadar bátyjának, Puskás Ferencnek agya teremtette.

Erdeklődésre tarthat számot, kik voltak az első telefonelőfizetők. A rendelkezésre álló okmányok szerint 1884 december 1-én kapcsolattartott be mint 1. számú állomás a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár, december 3-án 2. sz. alatt a szegedi légszuszgyár és 8. sz. alatt a Szegedi Lloyd-Társulat, december 4-én 5. sz. alatt a Szegedi Keres-

kedelmi és Iparbank, akik ma is előfizetőink.

Az 1887. év januárjában bekapcsolva volt előfizetők névsorát tünteti fel a kiállított eredeti 4. számú névsor.

A Puskás-féle telefonközpont 1886 májusában a Nádor-ucca 7. szám alá költözött. Ebből az időből származó eredeti térkép tünteti fel az akkori szegedi távbeszélő hálózatot. Az időközben a báró Nollendorf, majd a Grasselly és Ottovay cég tulajdonában átment központ 1893-ban az Iskola-ucca 30. számú, ma is meglevő házba költözött és ezt a központot vette át 1893. év szeptember hó elsején a magyar kincstár saját tulajdonába és birtokába. A mai főpostaépületben szükségessé vált átalakítási munkák elvégzése után költözött a központ annak első emeletére 1894-ben.

A magánvállalkozásban levő telefon fejlődése már az üzembe helyezett követő harmadik évben megakadt és majd egyazon nívón maradt az állami kezelésbe vételéig.

Az előfizetők száma:

1884	1885	1887	1893-ban
27	60	65	76 volt.

A telefon fejlődése nagyobb lendületet akkor vett, amikor a berendezést állami kezelésbe véve, a magyar posta az eddigi 9, illetőleg 7 forint havi előfizetési díjat 5 forintra szállította le és röviddel az átvétel után 1893 december 3-án Szegedet az újonnan épült első budapest-szegedi távbeszélő vonal útján az interurbán forgalomba is bekapcsolta és lehetővé tette, hogy Szeged Budapesten kívül Pozsony, Győr, Temesvár, Arad városokkal, sőt Béccsel is távbeszélő kapcsolatba jusson. Ezen okok hatása alatt az előfizetők száma majdnem megduplázódott és 1894-ben már 140-re emelkedett.

A távbeszélő fejlődése a Puskás-féle primitív építési rendszer mellett a díjleszállítás mellett is megakadt volna a berendezés technikai tökéletlenségei miatt. A magyar posta azonban a telefonhálózatot a régi vasdrótoknak bronzhuzalra való kicserélésével egyvezetékesről kétvezetékesre építette át, a központi kapcsolóberendezést és az előfizetőknél levő készülékeket a fejlődésnek megfelelően jobb és jobb hatásokkal működő készülékekkel cseréli ki.

Igy helyzetnek egymásután üzembe az 1900-as évek elején a 600 előfizető befogadására alkalmas úgynevezett multiplex kapcsolószekrény, majd 1909-ben az 1930-ig üzemben volt közös teleprendszerű C. B. (commun battery) berendezés, amelynek egykorú fényképét mutatjuk be a kiállításon.

Ezt a központot követte, a közönségnek ismét a legjobbat nyújtandó, 1930 november 27-én a főposta udvari frontján ráépített harmadik emeleten megnyílt, teljesen automatikusan működő 8000 állomás befogadására alkalmas telefonközpont.

Természetben mutatjuk be az előbb vázolt fejlődés során a Szegeden használatban volt és használatban levő állami távbeszélő készülék-típusokat 1893-tól a ma használt legmodernebb soros készülékig. Kiállítottuk azt a kis modellt, amely azt az elvet mutatja be, miként történik az egyes kereső gépek egymásután való kapcsolódása révén egy kapcsolás felépítése. Az automatikus távbeszélő központ egy részletét az u. n. elsőhíváskereső gépet fényképfelvételen mutatjuk be.

Szilveszterre

Harisnyát Zoknit
Inget Gallért
Keztyűt Nyakkendőt
Báli virágot

csak a

Fehér-cégtáblás **Boros Miksa** cégtől
Széchenyi tér 15.

A szegedi távbeszélő hálózat fejlődését a már említett 1886-ból származó térképpel szemben feltüntetett mai térkép egyéb okok miatt nem volt közszemlére tehető, ezért az 50 év fejlődését csak egy-két számadattal ismertetem.

A szegedi távbeszélő hálózatban:

1884 1885 1930 évek végén
24 46 8616 kilométer hosszu-
ságu vezeték volt beépítve. Az előfizetők száma pedig:

1899 1900 1907 1912 1925 1927 1930 években
313 412 636 1222 1797 1970 2118-ra emelkedett.

A szegedi helyi távbeszélő fejlődésének ismertetése után rövidesen még Szegednek az interurbán távbeszélőben való részvételéről egy-két szót.

Az első interurbán vonal, mint már említettem, 1893-ban nyílt meg Budapest-Szeged közt. Az interurbán hálózat fejlődése 1926-ig aránylag lassu volt. Hatalmas lépés történt azonban 1926-1930 évek közt, amikor a magyar postaigazgatás megépítette a nyugateurópai nagy távkábelhálózathoz csatlakozó budapest-Bécsi és a 124 áramkört tartalmazó budapest-szegedi távkábel, amelynek végpontja a szegedi főpostaépületben levő távkábel erősítő állomás. Ebben az erősítő állomásban csatlakoznak a Bukarest és Belgrád felől jövő légvezetékkel megkezdett műszaki berendezések kiépítésével a kábelhez és kapnak az itt átmenő beszélgetések megfelelő erősítést.

Ennek a távkábel erősítő állomásnak jelentőségét hosszas volna fejtegetni, csupán felsorolom a Szegeden átmenő nemzetközi nagytávolságu távbeszélő összeköttetéseket, amelyek jelzik annak fontosságát és amelyeknek állandó ellenőrzése, vizsgálata, mérése a szegedi erősítő állomás vezető mérnökének és beosztott műszerész személyzetének egyik feladata. Ezek a Szegeden átmenő nemzetközi összeköttetések a következők:

Páris-Bukarest, Berlin-Bukarest, Bécs-Bukarest, Budapest-Bukarest, Budapest-Arad, Budapest-Temesvár, Berlin-Belgrád, Prága-Belgrád, Bécs-Belgrád, Budapest-Belgrád, Budapest-Ujvidék, Budapest-Szabadka, Szeged-Nagykikinda.

További fényképeinken a kiállításon bemutatjuk az új interurbán erősítő állomás vizsgáló és mérő berendezését, valamint a Bukarestig és Belgrádig menő távbeszélő összeköttetések csatlakozó berendezését, továbbá az erősítő állomás és automatikus telefonközpont áram ellátására szolgáló áramátalakító berendezését.

A fentiek mutatják vázlatosan azt a nagyszabású munkát, amelyet a magyar posta Szeged távbeszélő ellátás terén a gazdasági és kulturális élet szükségleteinek kielégítésére végzett. Hiszem, hogy ez a rövid ismertetés és a kiállított anyag hozzájárul annak a szíves viszonynak megerősítéséhez, amely a nagyközönség és a magyar posta közt mindig fennállott.

Nagy Szilveszter-Est a Mátyás Király

vendéglőben. — Kállay Albert (Hid)-ucca
Malacsorsolás, vidám hangulat, mókák, serpentinecsata, cigányzene, borsorsolás ingyen

Varrógép vásárlók figyelmébe!

Nagy készletem folytán módomban áll az eredeti

Gritzner, R. & G. és Csepel
szekrényes és súllyeszűs varrógépeket
kézpénzárban, kedvezményes árral fel-
lételek mellett kiszállítani.

Szántó Sándor Szeged, Kiss ucca 2.

Belvárosi Mozi

Szombat, vasárnap

Léhman mama három lánya

Nagyvárosi regény 8 felvonásban. — Főszereplők:

Hansi Niese, Heria Thiele, Else Elster,
Anton Pointner, Fritz Kampers.

Előadások szombaton 4, 6, 8, 10, vasárnap 3,
5, 7, 9 órakor.

Korzó Mozi

Szombat, vasárnap

Két attrakció egy műsorban!!

Egy halálos randevu titka
8 felv. -ban. Főszereplők:
LEW AYRES és GENEVIEVE TOBIN

Azonkívül:

Az ördögöróm hőse

Egy rejtélyes büntett története 8 felvonásban.
Főszereplő: KEN MAYNARD.

Előadások szombaton 4, háromnegyed 7, fél 10,
vasárnap 3, háromnegyed 6 és fél 9 órakor.